

УДК 327 (73+477)

АМЕРИКАНО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ У КОНТЕКСТІ ЯДЕРНОГО РОЗЗБРОЄННЯ І ГАРАНТІЙ БЕЗПЕКИ

Статтю присвячено основним тенденціям розвитку американо-українських відносин у політико-безпековому вимірі. Особлива увага приділяється ролі США у ядерному роззброєнні України і наданих гарантій безпеки, та американській політиці щодо української держави у період агресії і гібридної війни Російської Федерації.

Ключові слова: Україна, США, ядерне роззброєння, безпека, зовнішня політика.

Значення американо-українських відносин передусім обумовлюється тим, що США є провідною державою світу, яка має потужний вплив на міжнародні відносини. У «Стратегії національної безпеки України» від 26 травня 2015 р. (п. 4.8) зазначено, що Україна розглядає поглиблення стратегічного партнерства зі США як головний зовнішньополітичний пріоритет [1]. Дійсно, в умовах сьогодення належний розвиток двосторонніх взаємовідносин, підтримка Києва Вашингтоном є надважливим для забезпечення національних інтересів і безпеки України (одна справа самостійно протидіяти Москві, зовсім інша – в умовах підтримки й допомоги Сполучених Штатів). З іншого боку, агресія Російської Федерації щодо України та порушення нею Будапештського меморандуму, міжнародних норм і принципів доводять неефективність гарантій української безпеки, зокрема і з боку США.

Враховуючи вагомість американо-українських відносин є значна кількість наукових робіт, присвячених їх двостороннім зв'язкам. Серед україн-

**ПОГОРЕЛОВА І.С.,
кандидат
історичних наук,
доцент,
ДВНЗ «Київський
національний
економічний
університет імені
Вадима Гетьмана»**

ських науковців, варто відзначити праці Б. Гончара, А. Дашкевича, Л. Дорош, І. Дудко, Є. Камінського, Д. Лакішика, Є. Макаренко, І. Погорської, Л. Чекаленко, С. Шергіна. Українське ядерне питання аналізується у роботах О. Будрука, Д. Рафесенка, О. Кондратенка, Ю. Костенка, М. Покась ін. Необхідно згадати і дослідження відомих представників американської політичної науки, зокрема З. Бжезінського, С. Хантінгтона, Г. Кіссінджера. Разом з тим, тема не є вичерпаною і потребує подальшого аналізу як через узагальнення існуючого наукового доробку, так і його поглиблення з урахуванням нових подій, тенденцій та чинників, які впливають на розвиток двосторонніх взаємин між США та Україною.

Метою статті є аналіз американо-українських відносин у вимірі денуклеаризації України та зовнішньополітичного курсу Вашингтону щодо безпеки української держави у період агресії та гібридної війни Російської Федерації.

Згадаємо, що після українського референдуму 1991 р. США висували низку вимог для визнання України як незалежної держави. Тодішній держсекретар США Дж. Бейкер розташував американські пріоритети, пов'язані з визнанням нових держав, утворених після розпаду Радянського Союзу таким чином: військова і ядерна безпека, демократія, ринкова економіка. Частина американських відомих фахівців, зокрема З. Бжезінський, підкреслював, що існування незалежної України є справою набагато більшого значення, ніж те, як швидко Київ демонтує свій ядерний арсенал [2].

Академічні й політичні кола США розглядали два підходи щодо вирішення українського ядерного питання: дипломатичний шлях (переговори) або жорсткий (економічні санкції та тиск). Розв'язати ядерну проблему адміністрація Дж. Буша намагалася за допомогою посередництва Російської Федерації. Дві держави посилили тиск на Україну щоб примусити її відмовитися від ядерної зброї.

Керівництво України ще в Декларації про державний суверенітет вказало про намір стати у майбутньому неядерною державою. Підтвердження цієї лінії засвідчене і в Акті проголошення незалежності України, а 23 травня 1992 р. Україна підписала додатковий Лісабонський протокол до Договору про обмеження стратегічних та наступальних озброєнь (відомий як СНО-1). Втім, частина політичної і військові еліти зазначала про передчасність відмови України від ядерного статусу наголошуючи, що ядерна зброя є гарантією її безпеки.

Вашингтон зайняв чітку позицію щодо України, наполягаючи на швидкій ратифікації Договору СНО-1 та приєднанні до ДНЯЗ. Київ пов'язував знищення зброї масового ураження з наданням Україні ядерними державами та світовим співтовариством гарантій національної безпеки, а також компенсацій, пов'язаних з вартістю урану і затратами на демонтаж ядерної зброї.

Адміністрація Б. Клінтона (з січня 1993 р.) змінила адміністрацію Дж. Буша і також підкреслювала, що проблема нерозповсюдження ядерної зброї є одним з головних пріоритетів стратегії національної безпеки США. Демократична адміністрація дещо змінює підходи до україно-американських відносин. У травні 1993 р. до Києва прибула делегація США на чолі з послом з особливих доручень, спеціальним радником державного секретаря США із зв'язків з новими незалежними державами С. Телботом. Посол заявив про бажання Вашингтону розпочати новий етап відносин з Києвом, підкреслюючи, що відносини США з Україною мають бути незалежними від взаємин США з Росією. Водночас Вашингтон продовжував політично тиснути на Україну задля прискорення ухвалення Договору СНО-1.

Переговори щодо роззброєння тривали. Після підписання Масандрівських угод між Україною і РФ; Угоди між Україною і США (жовтень 1993 р.) щодо надання фінансової та матеріально-технічної допомоги у ліквідації стратегічної ядерної зброї парламент України (18 листопада 1993 р.) прийняв Постанову про ратифікацію Договору СНО-1 та Лісабонського протоколу до нього, проте із застереженнями [3]. Так, зокрема було вказано: «Україна не вважає для себе обов'язковою 5 статтю Лісабонського протоколу»,...«Україна, як держава – власник ядерної зброї, набуватиме без'ядерного статусу та позбавлятиметься поетапно від ядерної зброї за умов отримання надійних гарантій її національної безпеки...».

Позиція України викликала негативну реакцію США, які відмовлявся надавати особливі гарантії безпеки. Вашингтон хвилювало і те, що політика надання гарантій, компенсацій Україні призведе до ланцюгової реакції. Згадаємо, що ці події відбувалися паралельно заяв Північної Кореї про вихід із ДНЯЗ та розробку нею ядерної програми. Американці вказували, що українці намагаються розіграти ядерне питання, щоб здобути більше поступок від США. Водночас у демократів у кінці 1993 р. з'явилося розуміння, що провина за зволікання

процесу ядерного роззброєння лежала не тільки на Україні, але і на світовому співтоваристві, що не забезпечило новим незалежним державам політико-економічної підтримки [4, с. 10]. Першим кроком до надання гарантій безпеки Україні стала Трестороння угода президентів України, США та Росії від 14 січня 1994 р. в якій вказувалося, що США і Росія готові надати Україні гарантії безпеки (як тільки остання стане учасником ДНЯЗ) та своєчасну компенсацію, зокрема президент Б. Клінтон, підтвердив зобов'язання США надати технічну і фінансову допомогу для надійного та безпечного демонтажу ядерної зброї. Під американським тиском заява не стала юридично зобов'язуючим документом, її не було ратифіковано.

Обіцяні гарантії безпеки та фінансової компенсації дозволили Верховній Раді України 16 листопада 1994 р. прийняти Закон «Про приєднання України до ДНЯЗ від 1 липня 1968 р.». Пункт 6 чітко визначає, що закон набирає чинності після надання Україні ядерними державами гарантій безпеки, оформлених шляхом підписання відповідного міжнародно-правового документа. 5 грудня 1994 р. у Будапешті лідерами США, Великобританії та Росії було підписано Меморандум про гарантії безпеки України — документ, який фіксує зобов'язання ядерних держав щодо національної безпеки України; зокрема лідери цих держав зобов'язалися у подальшому поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони, утримуватися від економічного тиску з метою досягнення вигоди. Процес вивезення з території України ракет тактичного і стратегічного призначення було достроково завершено у 1996 р. Останнім етапом у ядерному роззброєнні України стало позбавлення від високозбагаченого урану.

Отже, США та іншим країнам вдалося звести зміст гарантій безпеки нашої державі до загальних, наданих всім без'ядерним країнам, Меморандум не набув статусу міжнародно-правового документу, не передбачив конкретного механізму реалізації зобов'язань щодо гарантій безпеки, крім консультацій. Більш того, гарантії безпеки Україні з 90-х рр. ХХ ст. неодноразово порушувалися РФ. Попри це, Україна продовжувала процес денуклеаризації. Американський дослідник Е. Вільсон, стверджує, що «запевнення» щодо безпеки, досягнуті Україною у 1994 р. були далекими від того, що можна вважати гарантіями... [5, р. 191]. Український політик, автор книги «Історія ядерного роззброєння України» Ю. Костенко вка-

зує, що статус документа під назвою «Будапештський меморандум» був відомий американським і російським дипломатам, і це аж ніяк не «гарантії захищати територіальну цілісність» [6]. Пізніше Україна намагалася досягнути чіткіших гарантій своєї безпеки, зокрема у травні 2010 р. на Оглядній конференції ДНЯЗ Україна закликала започаткувати розробку нового багатостороннього документу щодо надання гарантій безпеки країнам, які не володіють ядерною зброєю. Проте, позиція Вашингтону полягала у тому, що жодних додаткових гарантій Україна не потребує. І сьогодні, згідно «Стратегії національної безпеки» від 2015 р. Україна прагне до створення на основі Будапештського меморандуму ефективного механізму гарантування свого державного суверенітету і територіальної цілісності [1].

Однією з передумов рішення з ратифікації Договору СНО-1 з боку українських політиків стало позитивне сприйняття запропонованого західними країнами пакета програм економічної, фінансової, військової допомоги Україні. Києву вдалося одержати певні компенсації, але реалізація зазначених програм відбувалась не у повному обсязі й економічної допомоги було недостатньо.

У 2014 р. Російська Федерація остаточно порушила умови Будапештського меморандуму анексією Кримського півострова, агресією проти України продовжує підривати її суверенітет і територіальну цілісність. США, як одна з держав-гарантів Будапештського меморандуму, не залишилася осторонь подій в Україні. Разом з тим, вони не запобігли діям РФ. Меморандум виявився недієздатним і світова спільнота визнала факт його порушення. Так, Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун зазначив, що гарантії безпеки були важливою умовою для приєднання України до ДНЯЗ, але їх надійність серйозно підірвана подіями у Криму [7].

Адміністрація Б. Обама інтенсифікувала двосторонні відносини з Україною (взаємні візити посадовців високого рангу, фінансова допомога, військова допомога нелетального призначення, підтримка на міжнародній арені) і здійснила/продовжує здійснювати низку спроб щодо стабілізації ситуації. Позиція Вашингтону є наступною: підтримка суверенітету й територіальної цілісності України, невизнання окупації Криму, сприяння дипломатичному рішенню кризи й санкції проти РФ. Офіційна політика США спрямована на укріплення демократичної й процвітаючої України, ін-

тегрованої в Європу та євроатлантичні структури. Демократи та республіканці наголошують, що політика підтримки Україні є довготривалою стратегією Вашингтону.

За даними американського держдепартаменту США виділили більше 550 млн. дол. фінансової допомоги Україні (з часів правління уряду А. Яценюка), включаючи 118 млн. дол. на зміцнення безпеки України, кредитних гарантій на 1 млрд. дол. [8]. Обсяг витрат держдепартаменту США на допомогу українській державі у 2016 році становитиме понад 658 млн. дол., 300 млн. дол. з яких можуть бути використані на програми військової та безпекової допомоги Україні [9]. Важливим елементом законопроекту є положення, згідно з яким є можливість 50 млн. дол. з вказаної суми витратити на озброєння оборонного характеру: протитанкову зброю, міномети, великокаліберну зброю та боеприпаси до неї, гранатомети із гранатами, а також легку стрілецьку зброю. Як бачимо, обсяги американської допомоги Україні зростають щороку, це не тільки економічна допомога, а політична підтримка: своїми діями Вашингтон показує міжнародній спільноті проукраїнську позицію. США надають Україні нелетальну допомогу: дрони, системи зв'язку, радары, прилади нічного бачення тощо; ще у березні 2015 р. прийняли рішення поставляти Україні безпілотні летальні апарати, військові всюдиходи Humvee. Американці прагнуть покращити нашу обороноздатність за допомогою тренувань, навчання і підготовки українських збройних сил. Так, заступник помічника міністра оборони США М. Карпентер у березні 2016 р. зазначив, що наше завдання – навчити українські сили, зробити їх більш боездатними, а пізніше – сумісними зі стандартами НАТО [10].

Водночас Білий дім не здійснює рішучих заходів для підтримки України, які б збільшили її можливість захистити себе та не допустити анексії ще якоїсь частини української землі; збалансував сили у конфлікті; надав би Росії серйозний сигнал, що подальша ескалація їм дорого обійдеться і США підтримують право України захищати свою територію і громадян. Б. Обама виключив можливість залучення американських військових миротворців для стабілізації ситуації на Сході країни. Підтримка ідеї надання летального озброєння Україні активніша серед республіканців. Так, сенатор Джон Маккейн зазначив, що уперше за 70 років країна втратила частину своєї території. До нашого вічного сорому ми не дали українцям зброю, якою

вони можуть себе захистити [11]. У лютому 2015 р. група з 15 американських сенаторів направила лист президенту США, закликаючи його поставити «ефективну оборонну військову техніку й фінансову допомогу, щоб перешкодити неприхованій агресії Путіна» [8, р.19]. Демократи залишаються прихильниками політики стримування РФ за допомогою економічних санкцій, але є і ті, хто підтримують ідею військової допомоги Україні. Так, конгресвумен-демократ Ілеана Рос-Летінен зауважила, щодо шкідливої, непотрібної затримки адміністрацією Б. Обами у наданні летальної зброї, що настільки потрібна українцям [11]. Через невиконання умов перемир'я на Донбасі у Конгресі США все частіше лунають заяви про необхідність поставляти стрілецьку зброю і боеприпаси та протитанкові ракетні комплекси Джавелін в Україну.

Прихильники надання озброєння Україні підкреслюють, що санкції не зупинять агресію Росії, а розширення оборонного потенціалу України є необхідним, щоб спинити подальшу російську агресію. Українська держава, що добровільно позбулася ядерної зброї, має право розраховувати на підтримку та отримання від міжнародної спільноти й, зокрема США - як одного з гарантів, настільки важливу й необхідну їй допомогу. Постачання летального оборонного озброєння в Україну стало б початком виконання Будапештського меморандуму, адже санкцій для стримування Кремля замало. У січні 2016 р. вийшла стаття колишніх послів США в Україні (Д. Гербст, С. Пайфер, У. Тейлор), в якій вони наголошують, що Захід має надати Україні підтримку відповідно до тих економічних та військових загроз, що стоять перед Києвом, одночасно стимулюючи український уряд до проведення реформ. На кону - глобальний порядок... Збідніла Кремлем Україна коштуватиме Заходу набагато більше [12]. Виступаючи 1 березня 2016 р. у Сенаті США, головнокомандувач силами НАТО в Європі генерал Ф. Брідлав також закликав Білий дім надати Україні зброю.

Деякі експерти навпаки доходять висновків, що надання летального озброєння Україні може призвести до ескалації та нової холодної війни, а це виключить можливість американсько-російської співпраці з інших ключових міжнародних питань. Інші вважають, що такі дії Вашингтону розділять західну єдність щодо РФ, адже Франція і Німеччина рішуче проти озброєння Києва.

Офіційна позиція адміністрації Обами полягає у відмові надавати Україні озброєння з низки при-

чин, зокрема, через бажання США зберегти існуючий баланс сил між РФ і Україною, щоб не допустити ескалації конфлікту, через страх, що новітня американська зброя потрапить до рук терористів. Втім, США можуть змінити свою позицію щодо постачання Україні летального озброєння, якщо конфлікт не вдасться вирішити дипломатичним шляхом.

Була перспектива у 2014 р. надання Україні статусу «основного союзника США поза НАТО», який характеризує стратегічні й військові відносини Сполучених Штатів з країнами, які не є членами НАТО. У травні 2014 р. 26 американських сенаторів-республіканців внесли на розгляд Сенату законопроект № S.2277 «Акт про попередження російської агресії» [13], зокрема там йшлося про надання Україні вищезазначеного статусу. 11 грудня 2014 р. Сенат підтримав законопроект № S.2828 «Акт підтримки свободи України 2014» [14], автор Р. Менендес, у якому також Україна визнавалась союзником США поза НАТО. Аналогічний законопроект мала підтримати Палата представників і вже потім Б. Обамі необхідно було вирішити ухвалювати рішення Конгресу або накладати вето. Після всіх узгоджень у Конгресі пункт про «основного союзника США поза НАТО» не був включений у законопроект. 12 грудня 2014 р. Палата представників прийняла законопроект № H.R.5859 «Про введення санкцій проти РФ, з метою забезпечення додаткової допомоги Україні, а також для інших цілей». 18 грудня 2014 р. документ підписав Б. Обама, в якому не йдеться про надання Україні статусу «союзника США поза НАТО» [15]. Водночас наголошувалося на виділенні 350 млн. дол. задля військової підтримки України, зокрема президент США уповноважений забезпечити Україну оборонним озброєнням. Президент України П. Порошенко пізніше заявив, що США не нададуть Україні статус основного союзника, оскільки наша країна вже має спеціальний статус, а рівень співпраці США і України у питаннях безпеки на даний момент і так значно вище.

У лютому 2015 р. Білий дім оновив документ «Стратегія національної безпеки», де зазначено, що США приймають на себе зобов'язання зміцнити європейську безпеку, будуть стримувати агресію Росії, зберігати пильність відносно її стратегічних можливостей. «Ми будемо підтримувати партнерів, таких як Грузія, Молдова та Україна, які зможуть краще працювати пліч-о-пліч із США і НАТО...» - наголошується у документі [16]. Ви-

рішувати конфлікти адміністрація Б. Обами планує різними засобами, а не лише військовим, зокрема Вашингтон продовжить накладати санкції на РФ та боротися з дезінформацією Москви за допомогою поширення правди. Професор І. Дудко підкреслює, що СНБ 2015 р. є найбільш поміркований документ з усіх, що були оприлюднені вищим політичним керівництвом США за весь пост-біполярний період [17, с.39]. Для нашої держави, звичайно, позитивним є, що США та американські союзники продовжать політико-економічний тиск на РФ задля дипломатичного вирішення конфлікту. Ця стратегія і сьогодні використовується демократичною адміністрацією щодо України: санкцій, тиск, енергетична блокада Росії (з метою змусити Кремль «сплачувати високу ціну» за порушення міжнародного права) розраховані на її поступову стратегічну поразку, проте темп і поступовість такого процесу не на користь Україні.

Віце-президент США Джо Байден, під час офіційного візиту у грудні 2015 р. до Києва знову підтвердив готовність США фінансово підтримати Україну та висловився за збереження санкцій проти Росії. Під час виступу у Верховній Раді віце-президент заявив, що Україна повинна впоратися з двома викликами - вторгненням Росії і корупцією... США підтримують Україну в обох цих битвах... США продовжать протистояти російській агресії... [18].

Необхідно згадати, що в 2016 р. важливою політичною подією у США стануть президентські вибори, результат яких вплине і на американо-українські відносини. Враховуючі позиції основних кандидатів на пост президента США від демократичної партії (Х. Клінтон, Б. Сандерс), від республіканської (Б. Карсон, Дж. Кейсік, М. Рубіо, Д. Трамп) вони налаштовані продовжувати курс Обами, більш того, збільшити підтримку України (за виключенням Д. Трампа). Позиція нового президента щодо Росії у контексті конфлікту з Україною, на думку багатьох експертів, може стати жорсткішою і радикальнішою (поглиблення співпраці й постачання Україні наступальної зброї). Так, кандидат у президенти США Дж. Кейсік пообіцяв Україні зброю вже у перші дні свого президентства. В 2016 році США скоріш за все займатимуть вичікувальну позицію, не робитимуть різких дій щодо України та здебільшого зосереджуватимуться на внутрішніх (виборчих) питаннях. Американська підтримка і надалі надходитиме як матеріально-технічна допомога, кредити, спільні навчання військових, США

продовжать санкції й тиск на Росію та закликати-муть міжнародне демократичне співтовариство підтримати Україну.

Отже, роль США у ядерному роззброєнні України може бути визначена як вирішальна. Будапештським меморандумом мав гарантувати, зокрема, територіальну цілісність України. Помилка не у денуклеаризації України, а у недосягненні чітких гарантій безпеки. Сполучені Штати не змогли гарантувати цілісність Україні. Більш того, відсутність жорсткої реакції як США, так і інших гарантів щодо агресії Росії компрометує західні безпекові гарантії і в цілому, негативно впливають як на режим нерозповсюдження ядерної зброї, так і на світову безпеку і стабільність. Нині кожна держава, яка хоче отримати ядерний статус, зможе звертатися до українського прикладу роззброєння як доказу ненадійності безпекових гарантій.

Для США суверенітет України є важливим чинником стабільності у Європі. Значення України для Вашингтону збільшилося, надається допомога нашій державі у військово-оборонній сфері (зокрема, виділення 300 млн. дол. військової допомоги на 2016 р.), проте сьогодні не йдеться про надання офіційного статусу Україні як союзнику США поза НАТО, про постачання американцями летальної зброї. Президент Б. Обама у щорічному зверненні до американського народу (початок 2016 р.) заявив, що допомагаючи Україні, США зміцнюють світовий порядок, за словами президента, американська зовнішня допомога є «частиною національної безпеки, а не благодійністю». Вашингтон робить дуже багато для українців, втім не здійснив рішучих дій задля стабілізації ситуації у країні. Поглиблення зв'язків між Вашингтоном і Києвом залишається одним з найважливіших чинників, що посприяє Україні у зміцненні її безпеки.

ПОСИЛАННЯ:

1. Стратегія національної безпеки України від 26 травня 2015 року № 287/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>
2. Бжезинский З. Великая шахматная доска [Текст] / З. Бжезинский // – М.: Международные отношения, 2003. – 254 с.
3. Постанова ВРУ Про ратифікацію Договору між СРСР і США про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь, підписаного у Москві 31 липня 1991 року, і Протоколу до нього, підписаного у Лісабоні від імені України 23 травня 1992 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3624-12>
4. Покась М. Концептуальна еволюція політики США в питанні денуклеаризації України (1991-1997 рр.) [Текст] / М. Покась // Автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.02 - Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. - Одеса, 2001. - 20 с.
5. Wilson A. Ukrainian Nationalism in the 1990-s. A Minority Faith [Текст] / А. Wilson // – Cambridge: Tambridge University Press, 1997. - 300 p.
6. Хто лобіював Будапештський меморандум? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vysnovky.com/analytics/politics/2479-hto-lobiyuvav-budapeshtskii-memorandum>
7. Щодо порушення положень Будапештського меморандуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uatom.org/index.php/uk/2015/09/24/shhodo-porushennya-polozhen-budapeshtskogo-memorandumu>
8. Ukraine: Current Issues and U.S. Policy. February 22, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fas.org/8080/sgp/crs/row/RL33460.pdf>
9. У США схвалено закон який підвищить рівень підтримки для України на 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://usa.mfa.gov.ua/ua/press-center/news/43373-the-new-us-legislation-increased-assistance-to-ukraine-for-2016>
10. Представник Пентагону про співпрацю США з Україною у військовій сфері [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrainian.voanews.com/content/us-ua-military/3219960.html>
11. Що Конгрес США зробив для України у 2015 році? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrainian.voanews.com/content/congress-ukraine-2015/3121984.html>
12. Investing in Ukraine's Future // «The New York Times» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nytimes.com/2015/12/30/opinion/investing-in-ukraines-future.html?_r=0
13. S.2277 - Russian Aggression Prevention Act of 2014. Sen. Corker, Bob [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/senate-bill/2277/text>
14. Ukraine Freedom Support Act of 2014. Sen. Menendez, Robert [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/senate-bill/2828/text>

15. Ukraine Freedom Support Act of 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/house-bill/5859/text>

16. National Security Strategy. The White House. Washington. February 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy.pdf

17. Дудко І. США як стратегічний партнер України: очікування чи реальність? (до питання про допомогу Україні в умовах агресії РФ) / І. Дудко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://international.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/06/USA_in_modern_world_Lviv_15.05.15-Volume-II.pdf

18. Повний текст виступу Джо Байдена у Верховній Раді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ipress.ua/news/bayden_zaklykav_deputativ_ne_keruvatysya_pryvatnymu_interesamy_a_zgurtuvatysya_zarady_interesiv_ukrainy_147586.html

Pogorielova I.S. American-Ukrainian relations in the context of nuclear disarmament and security guarantees / Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

The article is devoted to the main trends of American-Ukrainian relations in the political and security dimensions. Particular attention is paid to the role of the USA in the process of nuclear disarmament of Ukraine and provided security guarantees in this respect; to the US policy toward Ukraine during the period of aggression and hybrid war against it of Russian Federation.

Key words: Ukraine, USA, nuclear disarmament, security, foreign policy.

Погорелова И.С. Американско-украинские отношения в контексте ядерного разоружения и гарантий безопасности / Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана

Статья посвящена основным тенденциям развития американско-украинских отношений в политическом аспекте. Особое внимание уделяется роли США в ядерном разоружении Украины и предоставленных гарантий безопасности, а также американской политике относительно украинского государства в период агрессии и гибридной войны Российской Федерации.

Ключевые слова: Украина, США, ядерное разоружение, безопасность, внешняя политика

Стаття надійшла до редакції: 23.01.2017

Рекомендовано до друку: 15.02.2017